

XXX TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine 2Mo22 ,20-26)

Lugemine teisest Moosese raamatust:

Nii ütleb Issand: "Ära rõhu võõrast, kes sinu keskel elab, ja ära tee temale liiga, sest ka teie ise olete olnud võõraina Egiptusemaal. Ära kohtle halvasti ühtki lesknaist ega vaeslast, sest kui sa neid halvasti kohtled ja nemad mind appi hüüavad, siis ma kuulen nende hüüdu ja mu viha süttib põlema teie vastu nõnda, et ma lasen teil mõõga läbi langeda. Siis jätan ma teie naised leskedeks ja lapsed orbudeks. Kui sa kellelegi, kes on vaene minu rahva hulgast, laenad raha, siis ära ole liigkasuvõtja - ära nõua tagasi rohkem kui sa laenuks andsid. Ja kui sa oled võtnud pandiks oma ligimese üleriide, siis anna see temale tagasi enne kui päike loojub, sest see on tema ainus ihukate. Millega ta end muidu kataks, kui ta magama heidab? Mina võtan ju kuulda tema appihüüdu, sest mina olen halastaja."

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps18 ,2-3. 4.47. 51.50. R:2a)

R: Ma armastan Sind, Issand, mu tugevus.

Ma armastan Sind, Issand, mu tugevus.

Issand on mu kalju, minu kindlus ja mu päästja.

Mu Jumal on mu kalju, kus ma pelgupaika otsin,

mu kilp ja pääsemine, minu kõrge varjupaik.

R:

Kiidetud olgu Issand, nõnda ma hüüan.

Nii pääsen oma vaenlaste käest.

Issand elab! Mu kalju olgu kiidetud!

Ülistatud olgu Jumal, mu lunastaja!

R:

Sinu abi oma kuningale on suur,

oma salvitule Taavetile ja tema järelpõlvele osutad sa heldust.

Seepärast tänan ma Sind rahvaste seas,

laulan ja mängin kiitust su nimele.

R:

(Teine lugemine 1Tel ,5-10)

Lugemine püha apostel Pauluse esimesest kirjast tessalooniklastele:

Vennad, te teate, kuidas me käitusime teie juures, teie hüvangu silmas pidades. Ja kuidas te meie tegusid mööda Issandast eeskujju võtsite. Hoolimata rohkest ahistusest võtsite te Sõna Püha Vaimu rõõmus vastu. Nii olete teie saanud nüüd eeskujuks kõigile, kes Makedoonias ja Ahhaias on uskuma jäänud, sest sõna pole levinud teie kaudu üksnes Makedoonias ja Ahhaias, vaid teie usust teatakse kõigis paigus, ilma et meie peaksime sellest midagi rääkima. Igal pool kuuleme kõneldavat sellest, kuidas teie meid vastu võtsite ning kuidas te olete pöördunud ära ebajumalatest, teenima elavat ja tõelist Jumalat; ootama taevast tema Poega, kelle tema on surnuist üles äratanud - Jeesust, kes päästab meid tulevase viha eest.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 14,23)

Halleluuja. Kui keegi armastab mind, siis ta kuulab minu sõna, minu Isa armastab teda ja me tuleme tema juurde. Halleluuja.

(Evangeelium Mt22 ,34-40)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Kui variserid said kuulda, et Jeesus oli saduseridel suu kinni pannud, tulid ka nemad Jeesuse juurde. Ja üks nende seast küsis tema käest teda proovile pannes: "Õpetaja, milline käsk on Seaduses kõige suurem?" Aga tema vastas talle: "Armasta Issandat oma Jumalat kõigest südamest, kõigest hingest ja kogu mõistusega. See on kõige suurem ja kõige esimene käsk. Aga teine on selle sarnane. Armasta ligimest nagu iseennast. Nendes käskudes on kogu seadus ja kõik prohvetid."
See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, kord kauges tulevikus lendas üks kristlik misjonär oma kosmoselaevaga maailmaruumis ringi. Leidnud ühe asustatud planeedi ja seal maandunud, asus misjonär sealsetele olenditele otsekohe innukalt evangeeliumi kuulutama. Ta rääkis Jeesusest, kuidas ta kinni võeti ja viimaks risti löödi. Ta rääkis ka armastusest Jeesuse vastu ning sellest, et iga kristlane peab püüdma elada tema moodi.

Aga selle planeedi elanikud olid väga armastusväärsed olevused, kellel oli kombeks pakkuda oma külalistele parimat vastavalt külalise enda arusaamadele. Nii võitsid nad misjonäri kinni, piinasid teda vastutulelikult, ja löid lõpuks risti, olles veendunud, et täitsid sellega tema südamesoovi.

Sel jutustusel, mille kirjutas poola ulmekirjanik Stanislaw Lem, on palju alltekste, kuid üks neist viitab tõsiasjale, et heast kavatsusest ainuüksi ei piisa. Kui kavatsuse teostamine pole läbi mõeldud, võib see viia just vastupidisele tulemusele.
Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, kuidas käituksid sina, kui sa ütleksid teisele inimesele: "Ma armastan sind", aga teine lööks sind selle peale nuiaga pähe? Lööks üks kord, lööks teine kord... või kui palju kordi peaks ta lööma, et sa hüppaksid kõrvale ja tunnistaksid - ma olen eksinud, ilmselt me ikka ei mõista teineteist, ilmselt ei ärata minu tunded sinus vastuarmastust. Vägisi ei saa ju kedagi armastada.

Jeesus käsib meil armastada ligimest kui iseennast, kuid mis on üldse armastus? Kindlasti on igapähele meist sellele küsimusele mingi oma, tunnetuslik vastus, mida on aga üsna keeruline sõnadesse panna.

Evangeeliumi originaalkeeles ehk vanakreeka keeles oli "armastuse" jaoks vähemalt viis sõna. "Eros" tähendas kirge ja armastust ihuliku veetluse mõttes, "philia" armastust sõpruse ja üksteisemõistmise tähenduses, "agape" väljendas isetut ja ennastohverdavat armastust; niisamuti mahub selle mõiste alla veel "mania" kui egoistlik ja teise isiku tagakiusamiseks muutuv omamisiha, ning "pragma" - mõistuslikel kaalutlustel toimiv armusuhe.

Mis puutub Jumala armastamisse, siis see ei mahu ilmselt ühegi eelneva kategooria alla. Kõige paremini on seda ehk kirjeldanud keskaegne müstik Meister Eckhart, kes ütles, et armastus Jumala vastu on objektitu armastus, tingimusteta eneseavamine. Tõepoolest, Jumalale pole inimesel mingit õigust tingimusi esitada, kuid seda tähelepanelikumalt peab ta jälgima neid tingimusi, mis Jumal on meile seadnud.

Paraku oleme meie vaesed patused... vahel muidugi ka rikkad või mõned lausa häbemata rikkad patused. Igapäeva elu keerises pole meil tihti aega müstiliste asjade üle järele mõelda. Ikka meeldib meile armastada Jumalat vastutasuks kõige

selle eest, et ta annab meile mida meie soovime, kuni igavese õndsuseni välja.

Kuidas olla armastuses omakasupüüdmatu ja ohvrimeelne? Nüüd saab muidugi kohe edasi küsida: mis kasu on omakasupüüdmatusel, mis mõte sel on? Isegi kui me küsime elu mõtte järele, siis sügavamal järelekaalumisell selgub, et see kõlab veel jultunumalt kui kasusaamine. Nimelt ei taotle inimene mõtet otsides mitte raha, varandust või unelmate partneri südant ajalikuks eluks, vaid tahab teada sama palju kui Jumal, tahab kohtuda temaga palgest palgesse ja küsida oma Loojalt oma olemasolu põhjust. Elu mõtte otsija ei jää rahule maise rikkuse ja õnnega, vaid jultub nõudma taga lausa igavest õndsust.

Armastuses on palju vastandlikku. On ilmselt võimatu armastada teisi, kui me iseennast ei armasta. Eneseohverdus armastuse nimel on kannatus, ja nii sageli selgub hiljem, et me oleme armastanud valesid inimesi, kes meid ainult ära kasutasid, ohverdanud ennast valede ideaalide nimel, mille teostumine muudaks maailma oodatava paradiisi asemel hoopis põrguks. Armastus ei ole ainult tunne, armastus ei ole ainult kannatus ega ekstaas, armastus ei ole ainult kaine arvestus, selles on ka riski ja täiele panusele minekut, pettumust ja läbipõlemist - temasse on haaratud kõik inimolemuse tahud.

Armsad õed ja vennad, kui me juba kord ei suuda vältida küsimust, kas armastus on kasulik, siis peame julgema näha seda ülesandena otsida kõiges kõige kõrgemat ja kaugenägelikumat kasu ehk mõtet. Armastus on on ülem kui kõik selle maailma rikkus ja tarkus, armastuses peame otsima oma Loojat, nii nagu tema on selle loomusunni meisse sisendanud. Samuti peame julgema olla õnnelikud ka vastuarmastuse üle, rõõmu ja tänulikkuse üle, mida näeme oma ligimese silmades. Ja alati ei peagi meie saama otsest tagasisidet. Vanemad ei kasvata lapsi ainult selleks, et lapsed hiljem nende eest hoolitseks, vaid et nemad armastaksid oma lapsi, valmistaksid neid ette iseseisvaks eluks. Niisamuti ei õpeta õpetajad oma õpilasi kiituse ja tunnustuse pärast, vaid nende rõõm on õpilaste edusammudes.

Jumal on selle maailma ja meid endid loonud palju keerulisemaks kui see meile võibolla meele järgi oleks, kuid hea tahtmise juures on siiski võimalik leida see tee, millel ka meie suudaksime minna Jumalale vastu, armastada teda üle kõige, ja ligimest nagu iseennast. Aamen.